

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés egész évre - - 12 korona.
fél évre - - 6 "
negyed évre - - 3 "
Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
milliméter-árszabás szerint a
Leopold Gyula
Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Válság.

A kormány lemondott. Lemondásának oka az, hogy a kartelbankra vonatkozó tárgyalások meghiusultak és ezen meghiusulás után a függetlenségi miniszterek az önálló bank felállítását akarják Wekerle és társaival szemben. A parlament elnapolta gyűléseit és most a pártok vezérei a kibontakozás módozatai felől gondolkoznak.

Maga Kossuth, kinek hazafias érületet és nyugodt megfontolását általában tisztelettel és elismeréssel kell kiemelni, azt jelentette ki, hogy még nem tudja milyen kibontakozást javasoljon, ez okból arra kérte a függetlenségi pártot, hogy ne hozzon határozatot, a párt pedig bízta meg a vezéreket, hogy keressenek új kibontakozási módot. — Ezt a helyes és okos felhívást illően honorálta a párt, midőn bizalmának kifejezése mellett azon óhaját jelentette ki, hogy a vezérek bölcsességgel, higgadsággal találják meg azt az utat, mely alkotmányos jogainak megfelel.

A pártok vezéreinek feltetlen szüksége van a közbizalomra, mert mindenki beláthatja, hogy a Felsőház határozott kijelentését, mely szerint az önálló bank felállításának kérdését most idősz-rűnek nem látja, és ha netalán törvényjavaslat hozatnék, azt királyi sanctióval nem erősíti meg, komoly figyelembe kell venni. És ezért bátran lehet állítani, hogy habár súlyos a helyzet, de azért nem reménytelen. Az ország békés, nyugodt fejlődése megköveteli, hogy a politikai pártok súlyos felelősségük tudatában helyesen mérlegeljék hazánk sorsát és ugy kitarthatóbb, mint bölcsességben hivatásuk magaslatára emelkedjenek. Ha nem lehet meg most az önálló bank, amelynek felállítását több jóakarattal, mint megfontolással hirdették, abból még nem következik, hogy bosszúságunkban megakasszuk alkotmányos életünk többi tevékenységét s ezzel minden téren lehetővé tegyük a visszaesést, sőt pusztulást is.

Igenis helyes volt megkísérteni minden alkotmányos módot, hogy közgazdasági önállóságunk jelentékeny faktorát képező önálló bank létesítését eszközöljük, — de amidőn maga Kossuth is más módot talált ezt megelőzőleg helyesnek a kartelbank képében, indokoltak kell tartanunk, hogy most, midőn teljesen ismerjük a nehézségeket, más megfelelőbb utra fog térni a függetlenségi párt zöme, meggondolva, hogy a pártérdeknél van egy mindnyájunk felett álló nagyobb, igazibb, egyetlen érdek: a haza jól fel fogott, közérdeke.

A kormány lemondása.

Folyó hó 26-án a kormányelnök a képviselőházban bejelentette, hogy a kormány beadta lemondását.

Természetes, hogy templomi csöndben hallgatták és lesték minden szavát — bárha újat nem mondott. Tudta mindenki, hogy a kartelbankot nem akarják Ausztriában és ennek következtében diszharmonia támadt a kormány kebelében. A Ház elnapolását kérte a válság megoldásáig.

A függetlenségi párt nevében Hoitsy Pál bucsuztatta a kormányt. Mindenekelőtt az egész kormány, „mint ilyen“, kapott néhány szál virágot; azután Wekerle Sándor szintén néhányat és azután Kossuth egy egész nagy csokrot, melynek közepén ott piroslott az, hogy még Bécs előtt sem hajlik meg a gerincze. A virágosztás után Bécs felé fordult Hoitsy Pál és azt mondotta, hogy a függetlenségi párt nem zárkózik el a kibontakozás lehetőségei elől, de a lehető legmélyebben elzárkózik elveinek megtagadása elől. Három esztendő alatt egyebet sem tett, minthogy mindig „áldozatkész“ volt, most azonban ennek vége. Ez a legkevesebb, a miben a függetlenségi párt álláspontja kifejezhető. (Hoitsy Pált beszéde alatt néhányan az önálló bankról való nyilatkozatra akarták szorítani, de ő hősiesen ellent állott.) Szappanos István a balpárt nevében a kormány lemondásának napirendre tűzését követelte. Hock János is azt követelte és kápisztráni hévvel szállott sikra a függetlenségi elvek integritásáért. Hogy ezek az elvek még nagyobb biztonságban legyenek, ünnepelesen kijelentette, hogy belép a függetlenségi pártba.

Az így megszaporodott függetlenségi párt nevében Kossuth Ferencz állott föl ezután szólásra, hogy a lemondás napirendre tűzése ellen nyilatkozzék. Niucsen erre semmi szükség. A kormány lemondásának oka a lehető legvilágosabb; ami pedig a puhításokra vonatkozó czélzásokat illeti, hát erről szó sincs, nem is lehet, hiszen a függetlenségi miniszterek a legfelsőbb helyen is megállottak szilárdan a párt programja mellett. Bozóky Árpádot és Nagy Györgyöt ez nem győzte meg, mert a bankbizottság jelentésének napirendre tűzését követelték. A nemzetiségi Mihályi Tivadar és Polónyi Géza után újból Wekerle Sándor szólalt föl. Polónyi jogi argumentumait hasogatta szét és azt bizonyítgatta, hogy mindenki alkotmányosan járt el: a kormány, a korona és most a Házon van a sor, hogy napolja el üléseit.

Szemle.

Hogy állunk? lássuk a dolgok tiszta képét. A kartelbank terve, amint már hetekkel, sőt hónapokkal előre, ritka egyértelműséggel a magyar és nem magyar lapok megírták, nem sikerült. Ekkor Kossuth és Apponyi gr. a Felsőháznál egy programot nyújtottak be, melynek egyik pontja az önálló bank volt. Ő Felsőház előtt már ismeretes volt ez a terv s azért nem huzta-halasztotta a választ, hanem egyenesen megmondotta, hogy ő nem acceptálja ezt a programot, ő most az önálló bank felállítását kivihetőnek nem találja. Ez határozott válasz volt. Ezt a határozott választ a pártvezérek megértették és ehhez képest alkalmazkodtak.

Először is a függetlenségi párt nem hozott olyan elvi határozatot, hogy de bizony az önálló bank legyen a jelszó. Ellenkezőleg, helyeselte Kossuth Ferencznek, igazán európai széleskörű belátással bíró vezérének azt a nézetét, hogy keressék a kibontakozás útját.

Az alkotmánypártban éppen szenzációs volt Wekerle nyilatkozata, mely megfelel a királyi nyilatkozat indokolásának is és így szól: „Nem tehetjük azt, hogy a bankkérdést a gazdasági és pénzügyi tekintetek egyszerű mellőzésével tisztán politikai tekintetből tegyük elbírálás tárgyává. Meggyőződésünket ennyire nem korlátozhatjuk!“ Persze tudni kell, hogy a függetlenségi párt bankcsoportja főleg pártpolitikai tekintetből forszírozta a bankügyet.

És Andrássy Gyula is határozottan kijelentette, hogy „az önálló bank felállítását a mai viszonyok közt erőszakolui téves politika volna.“ És érdekes gr. Andrássynak az a nézete, hogy most káros volna az a kísérlet, hogy a 67-esek új többség megteremtésére törekedjenek. Andrássy gr. ugyanis okos ember és tudja, hogy a lecsendesülő, meg-higgadó függetlenségi párt is a kormányon akar maradni és ezért az előnyért éppen úgy megteszi a teendőket, egy kis nemzeti díszszel kiczifrázva, mintha csakis 67-es többség venné át a kormányt, sőt nemzeti vivmányként fogja mutogatni az új rendet.

A néppárt is igen okosan nyilatkozott, amidőn kimondta, hogy csak olyan kormány megalakulását támogatja, melynek többsége van. Tehát: maradjon meg a mostani összeállításban a mostani többség. Így is lesz egyelőre.

Végeredményül kiderül, hogy nem lesz harc és háboru azért, mert nem lesz egyhamar önálló bank, hanem megmarad a közös bank. Ennek öröme a börzén szépen felszaladtak az árfolyamok, mintha a börze ezzel akarta volna helyeselni és üdvözölni a koalíciós kormány lemondását.

A választói jogról szóló törvényjavaslat szönyegre kerül. A király reá mutatott a trónbeszédben foglalt kormányprogramra, mely a választói jogot olyan kérdésnek jelezte, melynek „megoldása más kérdések felvetése által meg nem hiúsítható és el nem odázható.“

Az önálló bank tervének aránylag elég simán való elmúlása felújítja gr. Apponyi Albertnek 1908. november hó 11-én a függetlenségi pártban tett következő nyilatkozatát: „Pokoli terv, hogy most kelljen felállítani az önálló bankot. A pénzválság háborgó tengerén a mi jegybankunk hajótörést szenvedne. Ezt a tervet az önálló bank ellen-ségei találhatták ki.“ — És — ugylátszik — Apponyinak akkor igaza volt és most —

igaza lett. Pedig ő a függetlenségi párt vezére Kossuth mellett, ki most mindenki által könnyen megerthetően így szól: „a bankkérdésben összefutó érdekkapcsolódások és aspirációk kiegyenlítő kompromisszuma nem tekintendő kizártnak.” Ez a kiegyenlítő kompromisszum kitalálása tehát a vezérek főfeladata.

A főispánok lemondásáról is szó volt. Gr. Andrássy erre azt mondta, hogy csak akkor mondjanak le, ha olyan kormány jön, a mellyel nem értenek egyet. Kossuth is arra kérte a függetlenségi főispánokat, hogy várjanak addig, míg ő közli velük, hogy miként cselekedjenek.

Es végül, hadd legyen a komor képben egy kis derült vonás is. Az történt ugyanis f. hó 23-án a függetlenségi körben, midőn a nemzet legkomolyabb életérdekeiről, pénzünkről, kenyérünkről volt szó, midőn oly méltósággal kellett állani, mint az ércz-ből öntött hatalmas szobrok, amikor az oszt-rakkal szemben az erőnek, összetartásnak, szimbolumat kellett volna felmutatni, akkor elő áll a „Magyarország” szerint gf. Teleky Arvéd, mas lapok szerint gf. Batthyány Pál és ajánlja a következőket: „az ellenállás ideje alatt egyetlen uri ember se vegyen új ruhát, ha az oszt-rák arut meelőzni nem lehetne. Minthogy pedig ezzel a szabókat károsítanók meg, nemzeti alapot kell gyűjteni és ennek felét a szabóknak adni, a másik felét a nemzeti ellenállás czéljaira.”

Amikor a nemzet vágyainak teljesedéséről, vagy iustbemeneteléről van szó, akkor a vasalt nadrág, a tavaszi és nyári kosztümök jutnak egy honmentő eszébe, s hogy ezek a nélkülözhetetlen dolgok az uri emberek részére megmenthetők legyenek: nemzeti alapot kell gyűjteni a szabók javára! Kolossalis!

Gr. Apponyi Albert legújabbán arról a jelszóról szavalt, hogy „a függetlenségi pártnak a helyzet magaslatára kell emelkednie.” Hogy hol van a helyzet magaslata, azt mindenki tudja, a függetlenség is tudja, Apponyi is tudja; de még nem találta meg a hozzá való művészi kifejezést. Hat a helyzet magaslata ott van, a hol valamely formula mellett otthagyják programjuk legutolsó pontját: a nemzeti bankot is, de megtartják a miniszteri, főispáni és képviselői állásokat. Ehhez hasonló az a frázis, hogy a független párt „politikai érettségéről” tesz bizonyosságot, mikor elveit a helyzet követelményeihez alkalmazza. Csak nem azt akarják vele mondani, hogy ez a párt éretlen volt akkor, mikor olyan elvet hirdetett, a melyet többségre jutva nem tud megcsinálni?

A függetlenségi párt alelnöke nyiltan, az egész ország színe előtt beismerte, hogy a függetlenségi párt Bécsből még eddig éppen semmit sem tudott kivívni. Ezzel alaposan befűtült mindannak a magas hangon hirdett „vívány”-nak, melylyel eddig vakmerően dicsekedtek. Tehát a vámközösség hirdett és méregdrága névváltoztatásáról is elismerte, hogy az csakugyan olyan semmi volt, aminőnek mi akkor is neveztük, mikor Hoitszyk fenomenális sikernek üdvözölték. (Az Újság.)

Az „Egyetértés” tehát a kormánypárt egyik lapja 97. számában írja: „Bárhogy nézzük is ezt a mostani válságot, kétségtelen, hogy azt maga a kormány idézte föl azzal, hogy nem volt őszinte a parlamenttel szemben. Még akkor is azt hangoztatta, hogy a bankkérdésben a parlamentnek szabad keze van, mikor már ismernie kellett az akadályokat, melyek ma nyilvánosságra jutottak.”

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.**

— **Előléptetés.** A kereskedelmi miniszter G ö l l n e r Á r p á d m. v. mérnököt, az enyedi osztálymérnökség vezetőjét főmérnökké léptette elő. Gratulálunk.

— **Bethlen Gábor szülőháza.** A nagyenyedi Bethlen-kollégium főgimn. ifjusága 1909. év május hó 8-án, Marosillyén (Hunyadmegyében) Bethlen Gábor Erdély dicső fejedelmének, a gyulafehérvári—nagyenyedi Bethlen-koll. alapítójának szülőházát emléktáblával jelöli meg. Az ünnepély sorrendje: 1. Hymnus, enekli az ünneplő közönség. 2. Beszédet mond Bodrogi János, Bethlen-koll. főgimn. tanár. 3. Alkalmi dalt enekel a főgimn. ifjusági önképzőkör dalkara. 4. „Bethlen Gábor emlékezete”, írta Berde Sándor, szavalja Jeney Endre VIII. gimn. o. tanuló. 5. Az ifjuság koszoruját leteszi Berde Károly VIII. gimn. o. tanuló. 6. Az emléktábla átvétele. 7. A megbízottak koszorúinak letétele. 8. Szózat, enekli az ünneplő közönség. — Az ünnepély kezdete délután fel 6 órakor.

— **A török forradalom.** Az ifju törökök elfoglalták Konstantinupolyt s nyomban ki is hirdették az ostromállapotot. Legnehezebb kérdés, hogy mi lesz a szultánnal? A győztes hadsereg állítólag a nemzetgyűlésre akarja áthárítani a döntes súlyos felelősséget.

— **Menyegző.** Kedden délután vette nőül ifj. Muptyán József kolozsvári kereskedő Vermesi Annuskát, Vermesi Árpád és neje kedves nevelt leányát. A polgári esketés végeztével a róm. kath. templomban Rada György r. k. plébános házfőnök adta az egyházi áldást az ifju párra, lendületes, szivhez szóló beszédben látta el őket jó tanácsokkal. A násznagyi tisztet a vőlegény részéről Nádasi József kolozsvári m. v. főkeretész, a menyasszony részéről unokabátyja Kun László szászfenesi r. k. plébános teljesítették. Az esküvő után barátságos lakomára gyűlt össze a vendégsereg a menyasszony szülői házában.

— **Az árva gyermekekért.** Az imént említett menyegző lakomáján a vendégek jó szíve gondoskodott a szegény árva gyermekekről is, kik a szülői szeretet melegét nem érezhetik. Ennek az érzelmenek hangos kifejezője Kun László szászfenesi r. k. plébános volt, és az ő kérésére tíz korona gyűlt össze a szegény árva gyermekek számára. Alólrottat bízták meg, hogy a fenti összeget a gyermekvédő liga helyi bizottságához juttassa el. Áldassék érte a névtelenül adakozók jó szíve. Nagyenyed, 1909. április 27. Sulyok Ferencz.

— **Erdőégés.** Hétfőn délután a Tinódi (Gerepen) hegyen a város erdeje mellett a kollégium erdejében tűz volt. A gyorsan futó lángok nagy területen perzselték le a száraz galyakat. A város emberei akadályozták meg a tűz továbbterjedését. A tűz valószínű gyújtogatásból eredt.

— **A nagyenyedi ref. egyházmegye** tavaszi rendes közgyűlését az ótordai egyházközségben a vármegyei gyűléstermében folyó évi május hó 3-án d. e. 9 órán kezdődőleg tartja. Tárgysorozat: 1. Ima. 2. Elnöki megnyitó. 3. Névsorolvasás, megalakulás. 4. Bekebelezések. 5. Egyházmegyei tanács előterjesztési, a) missioi jelentés 43. sz., b) özevyi hagyaték idő alatt a lelkesítő szolgálatok ellátása 46. sz.; c) mezővárosi

vásárszerződés 45. sz.; d) mezővárosi presbitérium számanak leszállítása 58. sz.; e) felyenyedi taxás helyek eladása 60. sz.; marosludasi telekvasar 105. sz. 6. Egyházmegyei tanács előterjesztése alapján az egyházmegyei könyvtáralap, közpénztár és gyámintézeti számadások ellátása. 7. Segélykérvények s addig még előkészíthető ügyek tárgyalása.

— **Elveszett pénz.** Belgyán Illes Felgyógy községből a tövisi vasuti állomásig mentében sárga színű bőrtárczáját elvesztette. A tárczaban 1400 kor. papírpénz volt. A megtalálónak jutalmat ad.

— **Új életpálya** a művelt osztályhoz tartozó nők számára. A magyar állami gyermekvédelem, ez a külföld által ismeretlen mintaszerűnek elismert magyar kulturális intézmény hatalmas fejlődésben újabb fontos lépéshez jutott. A magyar állam által idegen családban gondozott 45000 gyermek fölött eddig a felügyeletet a község orvosa, mint telepörvos, a község tarsadalmából alakult telepbizottság és a központból kiküldött orvosok gyakorolták. Minthogy az ellenőrzés a családban nevelés rendszerének főtényezője, — Andrássy Gyula gróf, belügyminiszter elhatározta a községekben családoknál elhelyezett gyermekek hathatósabb ellenőrzésére művelt osztályhoz tartozó nőket (főleg tanító s óvónőket), mint telepfelügyelőket alkalmazni. A felügyelő a gondjaira bízott gyermekekkel egy faluban lakik. A szellemi és testi fejlődésére felügyel, sőt azt irányítja is. Úgyel, hogy a nevelőszülő a gyermek szülője és ne mostoha-szülője legyen. Minthogy a telepfelügyelőnek kell hogy a gyermekgondozásról és a csecsemő tapialásáról és az állami gyermekvédelem szervezéséről tiszta és moderna fogalmakkal bírjanak, — Andrássy Gyula gróf elrendelte, hogy a telepfelügyelői állásra pályázók a budapesti állami gyermekmenhelyben elméleti is gyakorlati tanfolyamot tartoznak végezni, melynek sikeres befejezése adja meg a képesítést az állásra. Ötven telepfelügyelői állást mar az első tanfolyam befejezésével töltenek be. A tanfolyamot a budapesti állami gyermekmenhely igazgatója és osztályos főorvosa dr. Szana Sándor vezeti, a ki a folyó hó 28-ikán kezdődő tanfolyamra jelentkezéseket elfogad. (Állami gyermekmenhely Budapest, Üllői-út 86.)

CSARNOK.

„Életünket és vérünket.”

Látványos paródia, 6 lövéssel és görögütéssel. Előadták a népszerűséget hajhászó művészek jámbor atyafiak szórakozására és a maguk reklamáozására. Idő jelenkor.

(A terem közepén nagy körben hullámszik a „megbotránkozottak” vergődő csapatja. rikácsolnak és lotránkozásra igyekeznek többeket rávenni a hallgatóságból. Csengetés hallszik és valamennyien sietve ülnek le egy asztalhoz.)

A l e i n ö k (a főtollas, szintén önzellen, kettőt három köhéssel): Veszélyben az anyaelnök, vakmerő tamadás érte. Azért gyűltünk most össze, hogy megvédjük. (Nyomban elsül egy vaköltés.)

H a b a r i (Dözső toporzékolva, s lát, se hall): Életünket és vérünket az anyaelnökért. Megvédjük, mert a régi rendszer roncsai recsegve, ropogva rontonak reá, inggel, ringgel, möringgal vadozják. Hogy hagyánánk el őt, a ritka, römek, drága főt! (Elsül a második vaktelés, a banda egy bús melódiát játszik.)

A l e i n ö k: Odaát a mi elleneink nem ismerik el a mi anyaelnökünk nagyságát, képességeit, ritka önzelleneséget és kételkednek az ő nemes honfiai szívének őszinteségében. „Irodalmi komolysággal” jelentem itt ki, hogy le velünk! miénk a hatalom, mi vagyunk az árendások. Életünket és vérünket az anyaelnökért. (A hatás kedvéért két vaktöltést sűtnek el.)

Többen (felugrának és kiabálják): Életünket és vérünket az anyaelnökert!

Egy hang (halkan): A feuet, hát már ez is kell, nem elég hogy már a gondolkozásunkat és akaratunkat is neki adtuk; jobban mondva elvette tőlük.

Alelnök: A közhangulatból látom, mindnyájan egyetértünk. Ez tehát fényes elégtétel lesz a mi megsebzett anyaelnökünknek.

Habari: Igen uraim, barrataim, korán reggel ritkán rikkant a rigó, büntesse meg őket a biro, a biro.

Alelnök: Tehát indítványozom, hogy egy küldöttség tisztelegjen nála és kérje őt ide a gyülekezetbe.

(A küldöttség elmegy, mire többen elpárolognak, hogy ne legyenek jelen a csömörlésen. Kévs idő múlva a küldöttség visszatér élén az anyaelnökkel. Elsütik az ötödik vaktöltést, maradt még egy.)

Anyaelnök (megáll a terem közepén, szemt szókása szerint forgatja és várja, lesi az ő népszerűsítését. Mert ő ezt már előre tudta, közösen eszeltek ki kebelbarátjaival, felhasználva hozzá a jámbor párttagokat. Nagyképűsködve adja a meglepettet.)

Alelnök (előlép): Milyen tisztelt pártelnök úr! Kierdemült harcász! Kedves barátunk! stb. stb. Bizalmat szavaztunk neked már egyszer, mikor bizonyítványt allítottunk ki itt neked, hogy milyen pelda vagy a hivatalodban. Most megint bizalmi palástot akasztunk a nyakadba. Kifejezésre juttatjuk irántad való ragaszkodásunkat, szeretetünket. Állj meg sziklaszilárdan az ért tamadásokkal szemben. Le ne vedd a palástodat.

Néhányan (erőltetve): Éljen, éljen!

Anyaelnök: Szeretett polgártársaim! Ezt a pillanatot életem legszebb emlékei közé számítom. A nagy meghatottságtól egészen elérzékenyülök. Jertek karjaimba. Ti még nem vagytok úgy kitanulva; ti még hisztek, biztok bennem. Miért is kételkednétek? A jámbor baranyok híven követik a pásztort!

Fővezénylő (ki előkészületeket tett az utolsó lövésre és a görögtűzre): Engedd meg kedves barátunk, hogy egyenként is üdvözlöhessünk.

Többen: „Életünket és vérünket anyaelnökünkert!”

Anyaelnök (mikor ezt meghallja, földerül, odasugja a fővezénylőnek, süsse el hamar a hatodik vaktöltést, hogy a reklámkép e jelenete kiemelkedőbb legyen): Mindent értetek tesztek kedves polgártársaim; visszavonulni szándékoztam a küzdőtérrel, de most csak azért is veletek maradok.

(A fővezénylő ijedten sugja, hogy a lövés osültörtököt mondott.)

Anyaelnök (most már ő fut, hogy elsüsse az utolsó lövést, mely sikerül is neki és diadalittasan babszalyog): Ugy-e amit én akarok, azt keresztül is viszem.

Egy hang: Nem hiába mondják, de

igaz is, hogy hosszukezű ez az anyaelnök; meg a rakétát is ő puffogatja a maga reklámozására.

(Az anyaelnök most két hosszú kezét a görögűz mellett a magasba emeli, megfenyegeti vele az önállóan gondolkozókat és cselekvőket. A banda pedig a „Nem, nem, nem! nem megyünk mi innen el” kezdetű nótát huzza.)

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Nyilt-tér.*

Figyelmeztetés.

Tisztelettel bátorodom vidéki igen tisztelt megrendelőim szives figyelmébe ajánlani, hogy miután vezetkeveimmel azonos szabó letetik, — **nevemmel és cégemmel való összetévesztés elkerülése végett** — becses megrendeléseiket kizárólag igazolt meghatalmazottamnak feladni sziveskedjek.

Főtisztelt: Kiváló tisztelettel
Kolorsvár, Egrettem-utca 2. **Sámson Jakab,**
Alapított 1885-ben. angol úri szabó.

Fióküzlet:
Budapest, Duna-utca 6. 121 1—2
Klotild-palota.

* Ezen rovatban közltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttesárukat

csak

a Nagyenyedi Szövőgyárból

vesz.

Arjegyzék ingyen küldetik.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóc, 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szivesen válaszolunk, ha pósiabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal vesz fel.

Szentkirály-u. 12. sz. alatti **házastelek eladó.** Értekezhetni Sallak Arpáddal Rákóczi-u. 47. 123 1—1

Hid-utca 6. számú **házastelek eladó.** Értekezhetni Sallak Arpáddal. Rákóczi-utca 47. 124 1—1

Kiváló minőségű vadászfegyverek, revolverek,

Elsőrendű gramfonok,

cimbalmok,

hegedűk,

citerák,

fuvalák,

harmonikák

és egyéb hangszerek,

Modern fényképező gépek,

látcsövek,

alpaca ezüst készletek,

bőröndök,

és az összes magyar szépirodalmi művek

csekély havi részletfizetés mellett

beszerezhetők

Aufrecht és Goldschmied b.t.

nagyáruházában

Budapest, Rákóczi-út 26.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható KLEMM PÁL czégnél Szentkirály-utca 128.

WINKLER JÁNOS
villanyvilágítási szaküzlete
NAGYENYED, Főtér 5. sz.

Elvállalja villamos világítási berendezések szerelését, tervezetek és költségvetések díjmentes elkészítését.

Ditmar és Brünner-féle lámpák és csillárokból rendezett állandó kiállítása megtekintésére az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja.

Gyakorlati tanácsokkal készséggel szolgál.

962-1909. végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t.-oz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VIII-X. ker. kir. járásbíróságnak 1909. évi Sp. IV. 68/3. számú végzése következtében dr. Forgács Ottó ügyvéd által képviselt Dietrich és fia bpesti bej. cégé javára 365 kor. 40 fill. s jár. erejéig 1909. évi március hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt 1450 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 Wertheim-szekrény, 2 drb áruszekrény és 1 drb jégszekrény nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a vizaknai kir. bíróság 1909. évi V. 96/2. számú végzése folytán 365 kor. 40 fill. tőkekövetelés, ennek 1908. évi november hó 30. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 69 kor. 76 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Vizaknán Fürdő-utca 77. szám alatt leendő megtartása 1909. évi május hó 7-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-oz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-oz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Vizaknán, 1909. évi április hó 24. napján.

Glatler Miksa,
bír. kiküldött.

122 1-1

HIRDETÉSKEET

legjutányosabban vesz fel
kiadóhivatalunk.

GANZ-tele villamosági részv.-társ.
nagyenyedi építésvezetősege

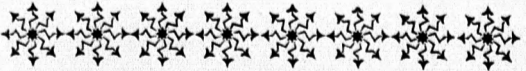
162 — 48

Főter 32. sz.

Elvállalja középületek, magánházak, üzletek stb. teljes villamos világítási és erőátviteli berendezésének teljes felszerelését. Helyszini felvételek és költségvetések kidolgozását díjtalanul végzi.

A házi berendezésekhez szükséges különféle világítótestekből, szellőztetőkből, elektromos motorokból és mindenféle villamos felszerelési anyagokból nagy választékú minta raktárt tart.

Berendezésekre vonatkozó mindenféle felvilágosításokat legnagyobb készséggel megad. Értekezni reggel 8 órától este 6-ig lehet.

Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli részvénytársaság

Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.
Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Allandóan raktáron vannak és árusítatnak azonnali palackosere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen
Borszéki főkut, az ásványvizek királya
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen
Bodoki Matild, alkális savanyuvíz

Baross, vesebaj ellen
Borhegyi, hughajtó
Boholti, üdítő víz
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrákosi Mária, légcsőhurut ellen
Margitligeti, üdítő ital

Horgász, étvágygerjesztő
Kászon-Salutaris
Répáti, égvényes ásványvíz
Székely-Selters, idült gyomorhajok ellen
Sztójkai, csukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványvíz

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvízel pótolhatók.

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

43 6-21

RAKTÁR: FENICHEL HERMANN özégnél NAGYENYEDEN.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

**A NAGYSZEBENI
ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR**

ad jelzőalkölesönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A.** 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.
- B.** 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.
b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.
- C.** 5 3/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3.000 K.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
- b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
- D.** 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Valamennyi kölcsön — az egyszerűságonkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő,
ki sulyt fektet I. fajtízta anyagra.

Gyümölcsfák, dísz- és kerítésnövények stb.
Nemes szilvaemétekben nagy készlet.

Szőlőoltványok
európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.
Arjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai.
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

58 — 33

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.	
Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.	
<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.</p> <p>Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.</p> <p>Allandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.</p>	<p>Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.</p>	

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!